۱۳۰۷
سه شنبه ۵ مهر
~~سه شنبه ۲۱ مهر~~
بتاریخ

بخط مرحوم مؤلف است

کتابخانه آستان قدس

اسم کتاب ملخص المقال فی الدرایة والرجال — فارسی
مصنف
مؤلف حاج سید محمد عصار
خطی
چاپی نستعلیق مختلف الخط
سال طبع یا تحریر ۱۳۰۷ ق عدد اوراق ۴۴
جزء کتب رجال شماره ۱۰۶
شماره عمومی ۳۶۳۹ شماره قبض
واقف مصنف فوق تاریخ وقف ۱۳۴۷
طول ۱۹ عرض ۱۱ سانتیمتر قفسه

۳۶۳۹

كتاب ملخص المقال فى
الدراية والرجال

بسم الله الرحمن الرحيم [illegible]
[illegible]
[illegible]
١٣٤٧
كتاب ٣٤١٢

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحیم و به نستعین

الحمد لله رب العالمین والصلوة والسلام علی خاتم
النبیین وآله المنتجبین ولعنة الله علی اعدائهم و
مخالفیهم اجمعین الی یوم الدین وبعد این
بنده شرمنده در موقع نوشتن مقالات اصولیه
چون در مقدمه آن کتاب امور مذکوره بجهة آنکه
که شخص طالب محتاج بکتب اصولیه و قواعد عربیه
که علماء سلف تصنیف فرموده اند نباشند و اکثر
محتاج الیه مقدمات الکتاب موجود باشد
که رجوع بآن از سایر تتبع کتب بی نیاز
مستغنی باشد لهذا خواستم که خلاصه از علم درایه
مذکور سعه باشم وبعد از اقدام باتمام امر چون الحمد
در مقدمه مقالات اصولیه نوشته شده که
و برای نوشتن بکتب عربیه نوشته شده است نظر
باینکه نفع آن عام و فایده اش تمام باشد بهتر چنین
دیدم که بتحریر فارسی نیز نگاشته شود لهذا اقدام
این مقصود نمود اخوان صفا و برادران دینی بادعا
یاد نمایند علم درایة الحدیث از جمله
علوم مهمه است که بهما در نزد علماء سلف
و ادله فقه مرقوم و مرسوم شده است و کتب عدیده در این مرقوم شده است در مقام
در موقع استدلال باخبار نظر باخبار علاجیه
مختلفه نیز احتیاج دارد لهذا بلا اصطلاح باصطلاحات
این علم فی الجمله متوقف علیه اجتهاد است پس عرض
میدارم که درایه بمعنی علم و دانستن چیزیست
و کما هو حقه و از این جهت است که در حدیث وارد
شده

شده حدیث تدریه خیر من الف ترویه یعنی دانستن
یک حدیث بهتر است از روایت کردن هزار حدیث
وجهت و سرّش این است که دانستن و فهمیدن
یک حدیث موجب حصول کمالات است برای نفس که نزد اهل
مذاکره و ولی روایت حدیث بی فهمیدن و دانستن معانی
آنها موجب حبس نفس است بر مداومت حفظ عبارات که
فراموش نشود که بر حفظ و حافظه باقی باشد و در اصطلاح
علماء این درایه اوصاف و جهات مختلفه برای حدیث است
که احکام و آثار بآن اختلاف مختلف میشود و علم بآن
اوصاف و جهات علم درایة الحدیث است چنانکه
در اول کتاب تلخیص الاصول اشاره کرده ام که اصول فقه
للاستنباط است و علم اصول علم بآن قواعد است
ممهده برای استنباط احکام شرعیه فرعیه از ادله آنها
همچنین فقه احکام است و این علم را علماء
و علم فقه علم بآن احکام است برای اینکه احادیث باختلاف
حدیث وضع نموده است برای اینکه احادیث متمیز از یکدیگر
اوصاف مختلفه و آثار و احکام
شوند که در مقام استدلال برای مجتهد موجب صحت
شوند باشد چنانکه اشاره بآن نمودم و حدیث مقابل
قدیم میباشد در معنی لغوی غنی از بیان است ولی مراد
بآن در اصطلاح اهل حدیث عبارت از امور یکه حضرت
رسول صلی الله علیه و آله اظهار نماید آنرا بقول یا بفعل یا بتقریر
و معنی تقریر این است که کسی در حضور آنحضرت مثال
حکمی نماید یا اینکه عملی از او صادر شود که هرگاه مخالف شرع
میبود باشد لازم باشد که حضرت او را منع و ردع
نماید

سال ۱۳۱۸ ...
بازبینی شد

۱۳۶ بقیه امور که در آنجا نوشته‌ام معذرت میخواهم بجهت اینکه با
ضعف پیری و تشتت حواس و اشتغال به بقیه امور دیگر که اهم از این است
خود متصدی کتابت آن لوازم و مندرجات شوم نتوانستم و امید از
طلاب کرام بقیه را بنویسند و بعد از اعتذار توضیحا میگویم که رجوع
به آن کتاب مستطاب فقیر رضوی در کتابخانه مبارکه رضوی است که
با سهولت میسر است از جهت بعضی دستخط کتابخانه کتب نفیسه نخبه
و فائده به بعض مندرجات به نوابه رجب الوعد ختم میکنم این
رساله به ذکر اسامی اجداد پیغمبر صلی الله علیه وآله تا عدنان که
هر صلی الله علیه وآله وسلم محمد بن عبدالله بن عبدالمطلب بن هاشم
بن عبد مناف بن قصی بن کلاب بن مرة بن کعب بن
غالب بن فهر بن مالک بن نضر بن کنانة ابن خزیمة بن
مدرکة بن الیاس بن مضر بن نزار بن معد بن عدنان
و این کنیه متداوله معروف معصومین را هم سید الاجماع ذکر
میکنم

کنیه پیغمبر ص — ابوالقاسم
کنیه امیرالمؤمنین — ابوالحسن
کنیه امام حسن ع — ابومحمد
کنیه امام حسین ع — ابوعبدالله
کنیه امام زین العابدین — ابومحمد و ابوالحسن ثانی
کنیه امام محمد باقر ع — ابوجعفر
کنیه امام جعفر صادق ع — ابوعبدالله
کنیه امام موسی کاظم — ابوالحسن و ابوابراهیم
کنیه امام علی بن موسی — ابوالحسن
کنیه امام محمد تقی جواد — ابوجعفر
کنیه امام علی النقی الهادی ع — ابوالحسن الثالث
کنیه امام حسن عسکری ع — ابومحمد

کنیه حجت عصر ارواحنا له الفداء عجل الله فرجه
کنیه جد بزرگوارش ابوالقاسم است

فارغ شد از تحریر این کتاب مستطاب و مسوده این اوراق
مؤلف فقیر و نویسنده حقیر محمد الحسینی الطهرانی الملقب
بالعصار در ماه ربیع الثانی از شهور ۱۳۴۷
عفی عنه انشاء الله

م م م م م
م م م
م م
م